

Sygn. akt IV KK 598/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

Protokolant Olga Tyburc - Żelazek

w sprawie **W. P.** ,

ukaranego za czyn z art. 98 k.w.i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art . 535 § 5 k.p.k.

w dniu 3 marca 2022 r. kasacji Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w W.

z dnia 14 września 2018 r., sygn. akt II W (...),

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 2 k.w. umarza postępowanie, a kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa;

2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W. P. został obwiniony o to, że w dniu 21 maja 2018 r. około godziny 20.40 w

miejsowości W. na ul. D. - parking prywatny spowodował zagrożenie bezpieczeństwa w stosunku do przewożonych w autobusie pasażerów w taki sposób, iż kierując autobusem marki M. (...) o nr rej (...) w trakcie wykonywania manewru cofania najechał na zaparkowany pojazd marki O. o nr rej (...), tj. o wykroczenie z art. 98 kw. w zw. z art. 23 ust.3a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. 2021.450 t.j.).

Wyrokiem nakazowym z dnia 14 września 2018 r. w sprawie o sygn. II W (...) (sprostowanym w punkcie pierwszym co do określenia obwinionego postanowieniem z dnia 27 czerwca 2019 r.) Sąd Rejonowy w W., uznając na podstawie zebranego materiału dowodowego, że okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości, uznał obwinionego W. P. za winnego czynu zarzucanego mu wnioskiem o ukaranie, stanowiącego wykroczenie z art. 98 k.w. i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 złotych.

W punkcie drugim na zasadzie art. 119 § k.p.w. w zw. § 2 i § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 grudnia 2017 r. w sprawie zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty sądowej od wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia Sąd Rejonowy w W. zasądził od obwinionego kwotę 70 zł tytułem zryczałtowanych wydatków postępowania oraz kwotę 30 zł tytułem opłaty wymierzonej na zasadzie art. 3 ust.1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych w zw. z art. 121 § 2 k.p.w.

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się w dniu 31 października 2018 r.

Kasację od tego wyroku wniósł na korzyść obwinionego Rzecznik Praw Obywatelskich. Zaskarżył ten wyrok w całości i zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest art. 93 § 2 k.p.w., polegające na rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu w postępowaniu nakazowym, w sytuacji, gdy w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wina i okoliczności czynu zarzucanego obwinionemu budziły wątpliwości, co wyłączało możliwość procedowania w tym trybie i skutkować powinno skierowaniem sprawy do rozpoznania na rozprawie i wyjaśnieniem

wszystkich istotnych dla merytorycznego rozstrzygnięcia kwestii. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w W. i umorzenie postępowania wobec upływu terminu przedawnienia karalności.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka podlega uwzględnieniu.

Zaskarżony nią wyrok wydano z rażącym naruszeniem wskazanego w zarzucie kasacji przepisu, co z racji na charakter tego uchybienia mogło mieć istotny wpływ na jego treść. Zgodnie z brzmieniem art. 93 § 2 k.p.w., orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i winy obwinionego nie budzą wątpliwości. Tak więc wydanie orzeczenia w tym trybie i rozstrzyganie na posiedzeniu, bez udziału stron, możliwe jest tylko wtedy, gdy ów brak wątpliwości ma oparcie w załączonym do wniosku o ukaranie, a uznanym przez Sąd za ujawniony, materiale dowodowym. Brak wskazanych wątpliwości oznacza, że nie ma ich zarówno odnośnie sprawstwa danego czynu, jak i winy obwinionego, z uwzględnieniem jego wyjaśnień, jak i innych dowodów przeprowadzonych w toku czynności wyjaśniających. W orzecznictwie i doktrynie wskazuje się wręcz, że nie należy orzekać wyrokiem nakazowym, gdy obwiniony nie przyznaje się do winy i przedstawia odmienne okoliczności zdarzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2009 r., IV KK 60/09, LEX nr 524058 i wskazane tam piśmiennictwo oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2016 r., III KK 198/16).

Tymczasem zebrany w aktach sprawy materiał dowodowy nie usuwa uprawnionych wątpliwości co do tego, czy obwiniony W. P. najeżdżając w trakcie wykonywania manewru cofania na zaparkowany pojazd marki O. o nr rej. (...) spowodował zagrożenie dla bezpieczeństwa innej osoby. W świetle tego zgromadzonego materiału dowodowego bezsprzecznie w owym samochodzie marki O. w trakcie zdarzenia nie było osób. W żadnej mierze natomiast zebrany materiał dowodowy jednoznacznie nie rozstrzyga tego, czy w trakcie manewru cofania, który na parkingu wykonywał obwiniony W. P. autobusem marki M. (...) nr rej. (...), poza nim jako prowadzącym ten pojazd, przebywały w nim inne osoby. Obwiniony W. P. przesłuchany w toku postępowania konsekwentnie twierdził, że w

czasie wykonywania manewru cofania, w trakcie, którego najechał na zaparkowany pojazd marki O., w autobusie nie było żadnego pasażera. W. P. podał: *„Nadmieniam, że kiedy wykonywałem manewr cofania i najechałem przy tym na O. (...) w autobusie nie było żadnego pasażera. Ponadto w samochodzie na który najechałem cofając tj. O. (...) również nikogo nie było. W związku z tym pozostawiłem swoją wizytówkę z moim adresem i nr telefonu obsłudze parkingu i po zabranii pasażerów odjechałem do K.”* (k. 13, k.7). Odmienne przebieg zdarzenia opisał świadek N. G., który zeznał, że *„W autobusie podczas zdarzenia byli pasażerowie w środku autobusu”* (k.10). Świadek A. S. zeznał, że nie widział przebiegu zdarzenia (k.9). Równocześnie nie ulega wątpliwości, że w sprawie nie przeprowadzono na tą okoliczność nadto innych dowodów.

Powyższe stwierdzenia są bardzo istotne, skoro na podstawie art. 98 k.w. penalizowane jest nie jakiegokolwiek niezachowanie należytej ostrożności, ale tylko takie, które zagraża bezpieczeństwu innej osoby. Oznacza to, iż przy tak zakwalifikowanym zarzucanym czynie zawsze należy dokonać ustaleń w przedmiocie, czy w toku jego realizacji zaistniało niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia innej (poza prowadzącym pojazd) osoby. Nie popełnia bowiem tak zakwalifikowanego wykroczenia prowadzący pojazd poza drogą publiczną, strefą zamieszkania lub strefą ruchu i niezachowujący przy tym należytej ostrożności, jeżeli jego zachowanie zagrażało jemu samemu lub mieniu. Stąd też Sąd Rejonowy w tej opisaney sytuacji dowodowej powinien był skierować sprawę na rozprawę i przeprowadzić postępowanie dowodowe po to by wyjaśnić tą istotną dla merytorycznego rozstrzygnięcia okoliczność. W szczególności to, czy w trakcie manewru cofania podjętego przez obwinionego W. P. w trakcie, którego najechał on na zaparkowany pojazd marki O. o nr rej. (...), w autobusie, którym kierował w ogóle przebywały inne osoby.

To rażące naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 93 § 2 k.p.w. mogło mieć jednocześnie istotny wpływ na treść zapadłego wyroku, bowiem obecnie – w sposób uprawniony - nie można wykluczyć, że po przeprowadzeniu postępowania dowodowego potwierdzona zostałaby wersja zdarzenia przedstawiona przez obwinionego W. P., w następstwie czego musiałoby zapaść inne, co do istoty, orzeczenie.

Z treści art. 45 § 1 k.w. wynika, że karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok, a jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okresu. Ponieważ przypisany obwinionemu czyn popełniony został w dniu 21 maja 2018 r., karalność tego wykroczenia już ustała.

Odnosnie podstaw do zastosowania *in concreto* art. 45 § 2 k.w., zauważyć należy, iż zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2002 r, sygn. akt I KZP 15/02, Lex nr 53733 przedawnienie nie biegnie na nowo, jeżeli w dniu uchylenia prawomocnego rozstrzygnięcia okres przedawnienia już upłynął (stanowisko to zostało przykładowo podtrzymane w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2017r., III KK 402/17, Lex nr 2390; w wyrokach tego Sądu z dnia 12 września 2017r., III KK 402/17, Lex nr 2390671; z dnia 10 maja 2017r., IV KK 426/16, Lex nr 2306380 oraz z dnia 1 września 2016r., IV KK 80/16, Lex nr 2272142), a tak się stało w rozpatrywanej sprawie.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 119 § 2 pkt 1 k.p.w..

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.